

პროგრამის სახელწოდება: ისტორია/ History

სწავლების ენა: ქართული

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: ისტორიის ბაკალავრი/Bachelor of History

პროგრამის მოცულობა კრედიტებით: საბაკალავრო პროგრამა აგებულია ECTS სისტემის საფუძველზე, სტუდენტზეა ორიენტირებული და ემყარება სტუდენტის აკადემიურ დატვირთვას, რომელიც საჭიროა საგანმანათლებლო პროგრამის მიზნების მისაღწევად.

ისტორიის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა მოიცავს 240 ECTS კრედიტს, წელიწადში – 60 კრედიტს, სემესტრში – 30 კრედიტს. შესაბამისად, საბაკალავრო პროგრამის სტანდარტული ხანგრძლივობა 4 წელს ანუ 8 სემესტრს შეადგენს.

სტუდენტის ინდივიდუალური დატვირთვიდან გამომდინარე, წელიწადში კრედიტების რაოდენობა შეიძლება იყოს 60-ზე ნაკლები ან მეტი, მაგრამ არა უმეტეს 75-ისა.

პროგრამის მიზნები: აღნიშნული პროგრამა მიზნად ისახავს მოამზადოს ისტორიის ბაკალავრი, რომელსაც ექნება საქართველოს ისტორიის ცოდნა კავკასიის რეგიონთან და იმ მსოფლიო ცივილიზაციებთან მიმართებით, რომლებთანაც ის ისტორიულად იყო დაკავშირებული. შეასწავლის წარსული მრავალი კუთხით: პოლიტიკურ მოვლენებს, სამხედრო ქმედებებს, საზოგადოებრივ ცხოვრებას, ეკონომიკურ, სოციალურ და სამართლებრივ ასპექტებს, კულტურულ მემკვიდრეობას. პროგრამა მიზნად ისახავს სტუდენტს ჩამოუყალიბოს მოვლენების ისტორიული ხედვისა და კრიტიკული გააზრების უნარი როგორც ნაციონალურ, ასევე მსოფლიო ისტორიის კონტექსტში. ასევე ითვალისწინებს სტუდენტებში სამოქალაქო ცნობიერების, სოციალური ერთიანობის, ნაციონალური, კულტურული და რეგიონული იდენტობის ფორმირების ხელშეწყობას. ისტორიის ბაკალავრის საგანმანათლებლო პროგრამა ხელს შეუწყობს სტუდენტისთვის როგორც ისტორიის ფართო ცოდნისა და ბაკალავრისთვის აუცილებელი ფართო დარგობრივი კომპეტენციების, ასევე ზოგადი კომპეტენციების ჩამოყალიბებას. პროგრამის მიზანია ჩამოაყალიბოს მოქალაქე ადჭურვილი ანალიტიკური, კრიტიკული და კომუნიკაციური უნარებით, რაც მნიშვნელოვანია ცოდნაზე დაფუძნებული თანამედროვე საზოგადოების ჩამოყალიბებისთვის. გაზარდოს სტუდენტის დასაქმების შესაძლებლობა და შემდგომი წარმატება

პროგრამაზე დაშვების წინაპირობა: ისტორიის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამაზე ჩარიცხვის უფლება აქვს სრული ზოგადი განათლების დამადასტურებელი სახელმწიფო სერტიფიკატის/ატესტატის ან მასთან გათანაბრებული დოკუმენტის მქონე საქართველოს მოქალაქეს, ერთიანი ეროვნული გამოცდების შედეგების საფუძველზე.

ერთიანი ეროვნული გამოცდების გარეშე, ისტორიის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამაზე სტუდენტთა მიღება/ჩარიცხვა ხორციელდება მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად.

ისტორიის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამაზე მობილობის წესით ჩარიცხვა შესაძლებელია წელიწადში ორჯერ, საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს მიერ დადგენილ ვადებში, სავალდებულო პროცედურებისა და სასწავლო უნივერსიტეტის მიერ დადგენილი წესების დაცვით.

ისტორიის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამაზე ჩარიცხვა, ან გადმოყვანის წესით ჩარიცხვა უცხო ქვეყნის აღიარებული უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებიდან ხორციელდება საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს გადაწყვეტილების საფუძველზე.

სწავლის შედეგები:

დარგობრივი უნარები:

იცის საქართველოს ისტორია უძველესი დროიდან თანამედროვე ეპოქამდე. ფლობს ემპირიულ ცოდნას საქართველოს ისტორიის უმნიშვნელოვანესი პოლიტიკური მოვლენების შესახებ, იცნობს საქართველოს ისტორიის ქართულ და უცხოურ წყაროებს. შესწავლილი აქვს მეოცე საუკუნის პირველ ნახევარში საქართველოში მიმდინარე პროცესები, პოლიტიკური რეპრესიების პერიოდი. საბჭოური რეჟიმის ბრძოლა თავისუფალი აზრისა და დემოკრატიული ფასეულობების წინააღმდეგ. ქართული პოლიტიკური და კულტურული ინტელიგენციის დიდი ნაწილის საბჭოთა რეპრესიული მანქანისაგან

ლტოლვის პროცესი, მათი ემიგრირების მიზეზები დასავლეთ ევროპისა და ამერიკის ქვეყნებში. ქართველ ემიგრანტთა პოლიტიკური და სამეცნიერო – კულტურული მოღვაწეობის ასპექტები. იცნობს მათ შემოქმედებით მემკვიდრეობას. ფლობს საჭირო ინფორმაციას საერთაშორისო სტრუქტურებში საქართველოს ინტეგრაციის პროცესის შესახებ.

აქვს ფართო ცოდნა უძველესი ცივილიზაციების, ხალხების ეთნიკური წარმოშობის, რელიგიური მრწამსისა და ცხოვრების წესის შესახებ. შეუძლია ხალხების ეთნიკური ნიშნით კლასიფიცირება. იცნობს არქეოლოგიის საფუძვლებს, არქეოლოგიის განვითარების ეტაპებს. აქვს გარკვეული ცოდნა საქართველოს არქეოლოგიური ძეგლების შესახებ.

აქვს ემპირიული ცოდნა ძველი აღმოსავლეთის ცივილიზაციების ჩასახვის, განვითარებისა და რღვევის პოლიტიკური და სოციალ–ეკონომიკური პროცესების შესახებ. გააჩნია საჭირო ცოდნა ძველი ევროპული ცივილიზაციების—ძველი საბერძნეთისა და ძველი რომის სახელმწიფოების შესახებ.

აქვს ცოდნა ევროპაში ფეოდალური სახელმწიფოების ჩამოყალიბებისა და განვითარების, იქ მიმდინარე პოლიტიკური, ეკონომიკური და სოციალურ–კულტურული პროცესების შესახებ. ევროპის ქვეყნების შუა საუკუნეების ისტორიის შესახებ განვითარებულ და გვიანდელ პერიოდებში. იცნობს აღორძინების პერიოდის კულტურისა და მეცნიერების მიღწევებს. იცნობს ევროპის გვიანი შუა საუკუნეების ისტორიის ისეთ მნიშვნელოვან მოვლენას, როგორცაა რეფორმაცია. აქვს ცოდნა ევროპის ქვეყნებში კაპიტალიზმის ჩამოყალიბებისა და განვითარების შესახებ ფეოდალიზმის შემდგომ პერიოდში. იცნობს იმ პოლიტიკურ პროცესებს, რომლებსაც ადგილი ჰქონდა ევროპაში ახალ ეპოქაში—კოლონიალური ქსელის გაფართოებას, შიდა პროცესებს, ცალკეულ მოღვაწეთა სოციალ–ეკონომიკურ და პოლიტიკურ შეხედულებებს. აქვს ფართო ცოდნა ამერიკის ორივე კონტინენტის უძველესი მოსახლეობის, ევროპელთა ექსპანსიისა და კოლონიზაციის, აშშ შექმნისა და იქ მიმდინარე პროცესების შესახებ ახალ ეპოქაში. აქვს ცოდნა ევროპისა და ამერიკის ქვეყნების უახლესი პერიოდის ისტორიის შესახებ. იცნობს მახლობელი აღმოსავლეთის ქვეყნების ისტორიას ფეოდალურ პერიოდში. აქვს ცოდნა ქართული დამწერლობის ევოლუციის შესახებ. იცნობს უძველესი ქართული დამწერლობის ნიმუშებს, იცნობს ქართული ისტორიოგრაფიის ძეგლებს.

იცნობს გეოგრაფიისა და ისტორიის დარგს—ისტორიულ გეოგრაფიას, ერკვევა საქართველოს ისტორიულ საზღვრებში, შეუძლია ქვეყნის პოლიტიკურ–ადმინისტრაციული დაყოფა ეპოქის მიხედვით, ძველი ქალაქებისა და სოფლების მდებარეობის, გზათა ქსელის განსაზღვრა.

შეუძლია საქართველოს ადგილისა და როლის განსაზღვრა თანამედროვე კავკასიისა და ახლო აღმოსავლეთის გეოპოლიტიკურ სივრცეში. მისი, როგორც მნიშვნელოვანი სუბიექტის გამოკვეთა საერთაშორისო გლობალურ პოლიტიკურ და ეკონომიკურ პროცესებთან მიმართებაში. საქართველოს ისტორიის ადრეული პერიოდის განზოგადება და სინთეზირება აღმოსავლეთის ქვეყნებში მიმდინარე პოლიტიკურ, სოციალ–ეკონომიკურ და კულტურულ პროცესებთან. მოვლენების ანალიზთან ერთად შეუძლია მათი კატეგორიზაცია და თანმიმდევრობით დალაგება ქრონოლოგიურ ჭრილში. გამოკვეთოს აღნიშნული სახელმწიფოების განვითარების ცალკეული ეტაპები. შეუძლია მათი დაკავშირება საქართველოს ისტორიის მნიშვნელოვან მოვლენებთან, იქ მიმდინარე ისტორიული პროცესის სინთეზირება გარე სამყაროში არსებულ სიტუაციასთან და შესაბამისი დასკვნის გამოტანა.

ისტორიული პროცესების ფონზე შეუძლია გამოკვეთოს ისეთი მნიშვნელოვანი მოვლენა ევროპის ქვეყნებისა და ზოგადად მსოფლიო ისტორიაში, როგორცაა ჯვაროსნული ლაშქრობები. განსაზღვროს და შეაფასოს ამ მოვლენის ადგილი და როლი მსოფლიო ისტორიაში, მოახდინოს აღნიშნული მოვლენის მისადაგება საქართველოს ისტორიის შესაბამის პერიოდთან და გამოიტანოს შესაბამისი დასკვნები. შეუძლია გამოკვეთოს აღნიშნული პერიოდის ძირითადი პოლიტიკური და ეკონომიკური მახასიათებლები, კაპიტალიზმის გენეზისისა და განვითარების საწყისი სტადიისათვის დამახასიათებელი რთული ეკონომიკურ–პოლიტიკური და სოციალური პროცესები. შეუძლია ამ მიმართულებით თემის შერჩევა და დემონსტრირება. შეუძლია მსჯელობა იმ პოლიტიკური და ეკონომიკური პროცესების შესახებ, რომლებმაც გამოიწვიეს აშშ-ს დომინანტური მდგომარეობა მეორე მსოფლიო ომის შემდგომი პერიოდის მსოფლიოში.

შეუძლია განსაზღვროს ისეთი მნიშვნელოვანი მოვლენის ადგილი და როლი აღმოსავლეთის ქვეყნების განვითარებაში, როგორცაა ისლამის წარმოშობა და გავრცელება. იცის აღმოსავლური

ფეოდალიზმის თავისებურებებისა და განსხვავების შესახებ ევროპულ ფეოდალიზმთან მიმართებაში, ამ მიმართულებით შეუძლია მოვლენათა შედარება და სინთეზირება. შეუძლია გამოყოფის საქართველოს სახელმწიფოს ადგილი და როლი აღმოსავლეთის სახელმწიფოთა (ირანი, არაბეთი, მონღოლეთი, თურქეთი) ექსპანსიონისტურ პოლიტიკაში ფეოდალურ პერიოდში. მოვლენათა შედარებისა და ანალიზის უნარის საფუძველზე შეუძლია ევროპის ქვეყნების ადრინდელი შუა საუკუნეების ისტორიიდან ჯვაროსნული ომების პერიოდის დაკავშირება მახლობელი აღმოსავლეთის ისტორიასთან და სათანადო დასკვნების გამოტანა.

შეძლებს შესასწავლი მოვლენის თანადროულობისა და ქრონოლოგიური განსაზღვრულობის დადგენას.

ზოგადი კომპეტენციები:

აქვს ისტორიული ფაქტებისა და მოვლენების ანალიზისა და დასკვნის გამოტანის უნარი. შეუძლია საქართველოს ფეოდალური სახელმწიფოს საგარეო პოლიტიკის უმნიშვნელოვანესი მოვლენების განხილვა და სინთეზირება საერთაშორისო პოლიტიკურ ჭრილში.

შეუძლია ეპოქის აღწერა, მნიშვნელოვანი მოვლენების გამოკვეთა, მოვლენებისა და ფაქტების დაკავშირება, მოვლენებს შორის მიზეზ-შედეგობრივი კავშირების დადგენა და დემონსტრირება.

შეუძლია საქართველოს ისტორიის უცხოენოვანი წყაროს შინაარსობრივი თარგმნა და მოვლენის ილუსტრირება, ისტორიული თემის პრეზენტირება.

აქვს ისტორიულ წყაროებზე მუშაობის უნარ-ჩვევები. შეუძლია ისტორიული წყაროს კლასიფიკაცია, წაკითხვა და ანალიზი, ცალკეული ადგილების განმარტება და განზოგადება. კომუნიკაციისას შეუძლია წყაროდან საჭირო ინფორმაციის მოხმობა და გამოყენება თანამედროვე საინფორმაციო ტექნიკური საშუალებების გამოყენებით.

შეძლება საკუთარი სწავლის პროცესების დამოუკიდებლად მართვა და სწავლის შემდგომი გაგრძელებისთვის საჭირო გზების მოძიება

შეუძლია გააანალიზოს და დამოუკიდებლად გაიღრმავოს ცოდნა სათანადო ინფორმაციის წყაროების მოძიებით

ახალი საზოგადოებრივი ღირებულებების ჩამოყალიბება-ფორმირებაში მონაწილეობისთვის საჭირო უნარ-ჩვევების ფლობა და ასევე მათ დასამკვიდრებლად სწრაფვა.

პროფესიულ საქმიანობასთან დაკავშირებულ და დამახასიათებელ ღირებულებებთან თავისი და სხვათა დამოკიდებულების შეფასება და სხვებისთვის გაზიარება.

სტუდენტთა ცოდნის შეფასების სისტემა:

ისტორიის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამით გათვალისწინებული სასწავლო კომპონენტის დაუფლება სწავლების პროცესში სტუდენტთა აქტიურ მონაწილეობას ითვალისწინებს და შეძენილი ცოდნის უწყვეტი შეფასების პრინციპს ეფუძნება.

ისტორიის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის განხორციელებისას სტუდენტის სწავლის შედეგის მიღწევის დონე ფასდება „უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამების კრედიტებით გაანგარიშების წესის შესახებ“ საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2007 წლის 5 იანვრის N3 ბრძანებით დამტკიცებული შეფასების სისტემის შესაბამისად.

ისტორიის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის სასწავლო კომპონენტში სტუდენტის სწავლის შედეგის მიღწევის დონის შეფასება მოიცავს შეფასების ფორმებს - შუალედურ (ერთჯერად ან მრავალჯერად) და დასკვნით შეფასებას, რომელთა ჯამი წარმოადგენს საბოლოო შეფასებას (100 ქულა).

შუალედური და დასკვნითი შეფასება (შეფასების ფორმები) მოიცავს შეფასების კომპონენტს/კომპონენტებს, რომელიც განსაზღვრავს სტუდენტის ცოდნის ან/და უნარის ან/და კომპეტენციების შეფასების ხერხს/ხერხებს (ზეპირი/წერიითი გამოცდა, ზეპირი/წერიითი გამოკითხვა,

საშინაო დავალება, პრაქტიკული/თეორიული სამუშაო და სხვ.). შეფასების კომპონენტი აერთიანებს შეფასების ერთგვაროვან მეთოდებს (ტესტი, ესე/ესეი, დემონსტრირება, პრეზენტაცია, დისკუსია, პრაქტიკული/თეორიული დავალების შესრულება, სამუშაო ჯგუფში მუშაობა, დისკუსიაში მონაწილეობა და სხვ). შეფასების მეთოდი/მეთოდები იზომება შეფასების კრიტერიუმებით ანუ შეფასების მეთოდის საზომი ერთეულით, რითაც დგინდება სწავლის შედეგების მიღწევის დონე.

შეფასების თითოეულ ფორმასა და კომპონენტს შეფასების საერთო ქულიდან (100 ქულა) განსაზღვრული აქვს ხვედრითი წილი საბოლოო შეფასებაში, რაც რაც აისახება კონკრეტულ სილაბუსში და ეცნობება სტუდენტს სასწავლო სემესტრის დასაწყისში.

დაუშვებელია კრედიტის მინიჭება შეფასების მხოლოდ ერთი ფორმის (შუალედური ან დასკვნითი შეფასება) გამოყენებით. სტუდენტს კრედიტი ენიჭება მხოლოდ დადებითი შეფასების მიღების შემთხვევაში.

შუალედური და დასკვნითი შეფასების კომპონენტების მინიმალური კომპეტენციის ზღვარი არ უნდა აღმატებოდეს შუალედური შეფასებების 60 %-ს და დასკვნითი გამოცდის 60%-ს. ისტორიის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის განხორციელებისას სტუდენტის შუალედური და დასკვნითი შეფასების მინიმალური კომპეტენციის ზღვარის ხვედრითი წილი აისახება კონკრეტულ სილაბუსში და ეცნობება სტუდენტს სასწავლო სემესტრის დასაწყისში.

შეფასების სისტემა უშვებს:

ხუთი სახის დადებით შეფასებას:

- (A) ფრიადი – შეფასების 91-100 ქულა;
- (B) ძალიან კარგი – მაქსიმალური შეფასების 81-90 ქულა;
- (C) კარგი – მაქსიმალური შეფასების 71-80 ქულა;
- (D) დამაკმაყოფილებელი – მაქსიმალური შეფასების 61-70 ქულა;
- (E) საკმარისი – მაქსიმალური შეფასების 51-60 ქულა.

ორი სახის უარყოფით შეფასებას:

(FX) ვერ ჩააბარა – მაქსიმალური შეფასების 41-50 ქულა, რაც ნიშნავს, რომ სტუდენტს ჩასაბარებლად მეტი მუშაობა სჭირდება და ეძლევა დამოუკიდებელი მუშაობით დამატებით გამოცდაზე ერთხელ გასვლის უფლება;

(F) ჩაიჭრა – მაქსიმალური შეფასების 40 ქულა და ნაკლები, რაც ნიშნავს, რომ სტუდენტის მიერ ჩატარებული სამუშაო არ არის საკმარისი და მას საგანი ახლიდან აქვს შესასწავლი.

ისტორიის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის სასწავლო კომპონენტში, FX-ის მიღების შემთხვევაში დამატებითი გამოცდა დაინიშნება დასკვნითი გამოცდის შედეგების გამოცხადებიდან არანაკლებ 5 კალენდარულ დღეში. სტუდენტის მიერ დამატებით გამოცდაზე მიღებულ შეფასებას არ ემატება დასკვნით შეფასებაში მიღებული ქულათა რაოდენობა. დამატებით გამოცდაზე მიღებული შეფასება არის დასკვნითი შეფასება და აისახება საგანმანათლებლო პროგრამის სასწავლო კომპონენტის საბოლოო შეფასებაში. დამატებით გამოცდაზე მიღებული შეფასების გათვალისწინებით საგანმანათლებლო კომპონენტის საბოლოო შეფასებაში 0-50 ქულის მიღების შემთხვევაში, სტუდენტს უფორმდება შეფასება F-0 ქულა.

დასაქმების სფეროები:

ისტორიის ბაკალავრი შეიძლება დასაქმდეს არქივებში, ბიბლიოთეკებში, მუზეუმებში, გამომცემლობებში, ტურიზმში, მასმედიაში. დამხმარე ფუნქციით სამეცნიერო-კვლევით ცენტრებში, სამთავრობო და არასამთავრობო ორგანიზაციებში, უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებში (არაკადემიურ თანამდებობებზე), კერძო სექტორში.

სწავლის გაგრძელების შესაძლებლობა:

ისტორიის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის კურსდამთავრებული უფლებამოსილია, სწავლა განაგრძოს საქართველოს ან სხვა ქვეყნების უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებში ჰუმანიტარული მიმართულების სამაგისტრო პროგრამაზე, რომელიც ორიენტირებულია შემდგომი დონის სპეციალისტისა და მკვლევარის მომზადებაზე.

კურსდამთავრებულს ასევე შეუძლია სწავლა გააგრძელოს ნებისმიერი მიმართულების სამაგისტრო პროგრამაზე, თუ ამ პროგრამაზე მიღების წინაპირობა არ არის შეზღუდული სხვა სპეციალობის ბაკალავრის აკადემიური ხარისხით.

პროგრამის სტრუქტურა:

ისტორიის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის სასწავლო კომპონენტი მოიცავს:

45 კრედიტი - საუნივერსიტეტო კურსები , აქედან 40 კრედიტია სავალდებულო და 5 კრედიტია არჩევით 25 კრედიტიდან.

ძირითადი სპეციალობის (major) საგნებს 120 კრედიტი, რომელიც წარმოდგენილია საქართველოს ისტორიის მოდულისა და ცალკეული სასწავლო კურსების სახით

ძირითადი სპეციალობის არჩევით კურსებს 15 კრედიტი

დამატებითი სპეციალობა (minor) 60 კრედიტი/ თავისუფალი კრედიტები

სტუდენტს ეძლევა საშუალება თავისი სასწავლო პროგრამა მოაწყოს:

180 (საუნივერსიტეტო 45კრედიტი, ძირითადი (major) საგნების 120 კრედიტი ძირითადი სპეციალობის სავალდებულო და 15 კრედიტი სპეციალობის არჩევითი სასწავლო კურსებიდან) და minor (60 კრედიტის) სახით;

ან

180 (საუნივერსიტეტო 45 კრედიტი, ძირითადი (major) საგნების 120 კრედიტი ძირითადი სპეციალობის სავალდებულო და 15 კრედიტი სპეციალობის არჩევითი კრედიტები) და 60 კრედიტი თავისუფალი